

Szerkesztőség:

Templom-utca 14. szám. földszint, jobbra.

Bérmertelen leveleket csak ismert keztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Templom-utca 14. szám. földszint, jobbra.

Hirdetések díjazás szerint.

Egy sor 5 kr. ünnepi és vasárnap.
Utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 ft.
Fél évre	6 ft.
Negyed évre	3 ft.
Egy hónapra	1 ft.

Videkre postán küldve:

Egy évre	14 ft. — kr.
Fél évre	7 ft. — kr.
Negyed évre	3 ft. 50 kr.
Egy hónapra	1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Elválasztható-e az erkölcs a vallástól?*)

(Két cikk.)

I.

Azon erkölcsi kérdést, a mit egy idő óta az „Aradi Közlöny” tárgyal, sokkal fontosabbnak tartom, semmint kellő kimerítést eddig megtörténtnek ismerhetném.

A közös erkölcsi tanról van szó, melyet az „aradi tanító testület” mint, szükségessé a közös iskolák részére kíván oly formán, hogy az az osztálytanítók által, minden vallástól függetlenül adassék elő. A mi magát a közös erkölcsi tanról, egyformán meggyezők a nézetek, egyedül a tanakban van eltérés, melyre nézve majd a didactica, majd a synthetica lett javaslatba hozva. Tudomásom szerint ennyiben áll a dolog.

Ugy látszik haladás a jelszó itt is, akarunk segíteni nem ismert gyorsasággal előre, hogy tökéletesedjék az ember, nemesedjék lelke és irányuljon jóra akarata, de fájdalom, az emberi ész véges, határt szab a módok és utak kevésbé helyes használata miatt annak, s így kénytelen, vagy a céltól esni el, vagy épen azon túl löni. Egy ilyen elvett dolognak tartom azt, hogy az erkölcs, mi tulajdonképpen az Istenség és eszméjében foglaltatik elválasztassék a vallástól. Mert én abban, hogy az erkölcs mint külön álló tárgy, a vallástól, mint valami szükséglettől támogatassék, erkölcsi függetlenséget látok, melyet nem találók eléggé indokoltnak.

Hinnem kell, hogy ebben sokan nem értünk egyet, de a mint ellett mondván a közös erkölcs üdvös volta, célja és elve, úgy engedtessek meg nekem is, hogy szóljak azokról, mik az igazi keresztényi moral elvei; van-e a vallás és erkölcs között benső egység, meg állhat-e természeti alapon és végül elválasztható-e egymástól?

Az igazi keresztényi moral az, a mi az embernek vallási elveiből foly, s ha ez elvben bírja alapját a csele-

*) Helyén valónak látjuk, hogy a kérdésben egy tapasztalt hitoktató nézeteinek még tért nyissunk. A szerk.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tározója.

(Márczius 8.)

Színész-pantheon.

(Aradi színészek jutalomjátékain.)

— „Aradi Közlöny” eredeti tározója. —

X.

Fenyéri Mór.

Az aradi színház közönsége ma egy szerény, de igen tehetős fiatal színésznek adja meg elismerését jutalomjátékán. Az a szerepkör, a melyben Fenyéri az idei szezonn alatt az aradi színpadon működött, egyáltalán nem tartozik a zajosabb hatásúak közé és így bárminő bevezetett művész is állna az ő helyén, nagyon kimagasló alakításokat nem produkálhatna éppen e szerepkör sajátosságánál fogva. De viszont az ő működése is hasonlít egy zenekar ama hangszereire, melynek feltűnően soha nem hangzanak, de az összhangnak elengedhetetlenül szükségesek van rájuk és művészi kezelést igényelnek.

Ilyen a Fenyéri szereplése is, mely nagy gonddal és örökös tanulással jár, a mennyiben alig van darab a repertoire-on, melyben lényeges feladat ne várna rá. És e fáradságos követeléssel szemben Fenyéri mindig az ensemble előnyére tesz eleget. Alakításai értelmes következtetések látszik, a mi a nyugodt tanulmányok hű kifejezése, actioja pedig a színpadon mindig friss, élénk, a kedv és ambitio lankadatlanul mutatva.

Komoly, mély szeretettel — csüng pályáján és egyike azoknak, kik a legrosszabb napokban sem veszítik el szemük elől a felémelő ideált. Ez vitte a színészethez és ez vezette pályáján eddig a character-comicumból és intriga enyhébb fajta szerepeinek sikeres ábrázolásához.

Fenyéri igen tehetős író is. Az ismert paragraphussal koszorusa is az academiának, hol egy tragoediájával már száz aranyat is nyert.

det, tárgyától és végcéljától nem levén elzárva, erkölcsileg jó lesz.

Tehát nem úgy, mint Herbart mondja, ki különféle akarat-viszonyok szerint állapítja meg erkölcsi elvét, mit maga a közönséges tapasztalat is meghazudtol, hanem a szerint, a hogy Chalybeus tana szól: az észképben, melyhez az ember felemelkedett, az Istenség öszméje rejlik.

A hajdankor íróinak, mint Horác, Virgil, Ovidius művei is azt mutatják, hogy az ember erkölcsi élete, akaratára a vallás elhatározó befolyást gyakorol. Plinius azt mondja egyik művében: »Nihil rite, nihilque prudenter suspicantur homines sine Dei immortalis ope ac consilio».

Az erkölcsi élet a vallásban gyökeredzik, s ez okból annak eszméje is a vallásban valósul, mivel ez neki egyedüli alapja, azért bátran elmondható, hogy az ebből folyó viszony teljesen kizárja a morál függetlenségét. És méltán. Mert, ha az erkölcsi szabály a vallással egységben nem áll, úgy az nem változhatlan, s mint ilyen nagyon is időhöz kötött, állandó nem lesz.

Es így el kell ismernünk, hogy a család, a társadalom körében az igazi béke, jólét, a személyes biztonság ott lehet csak általánosan, hol az erkölcsi tett magasabb indoka, ha a vallás palladiuma alatt tárgya és végcéljára nézve a vég-ok akaratával megegyezik. Ez kizárja ama vélemény, mintha az egyik nem tevénytelen fel a másikat. A ki a vallás genesisét csak részben is ismeri, annak erős meggyőződése van az iránt: »Az erkölcs, a szűkebb értelemben vett vallásnak körzeti kitágulása.» Minden erkölcs törvény. Lényegileg a legfőbb jóra vonatkozik, azért vallási jelleggel is bír. A vallási kötelezőség szűkebb jelentésben erkölcsi és az erkölcsi tágabb jelentésben vallási kötelezőség.

Ama tan, vagy elv, mi ezzel mintegy ellenkezőnek, nem lenne más, mint a gyakorlati ésnek istenítője, mint tulbecsülője az emberi erőnek, melyre változhatlan, erkölcsi szabályt, illetéant helyezni nem lehet.

Fejér Ignác.

Éppen ez jutott eszembe, midőn a Fenyéri jutalomjátéki pantheonjáról gondolkodtam. Segített ez a tudat, és jobbat nem tehettem, minthogy megszerzegettem az ő erőteljes tollát. Kértem, hogy írjon valamit eddigi pályafutásáról. Szabadkozott az ő szerénységével és végül rendelkezésemre bocsátott egy kis jegyzetet, hogy felhasználjam. Nem is sejtette, hogy visszaélek az egyszerű és indiszert lesek. De ez a néhány sor annyi eredetiséggel adja vissza az ő eddigi működésének mozzanatait és a szerénységet legkisebb árny nélkül oly szelid és kedves humorral persifálja itt-ott önmagát, hogy élvezet olvasni.

Ítélje meg az olvasó, hogy nem volt-e jogom-e kis indiszertúra? S hogy ezt ténnyel, ime adom a Fenyéri miniatűr ön-élet-rajzát:

„Minden esufságom dacára, szorultság miatt, nekem is szerelmes és naturbursch szerepekben kellett pályámat kezdeni.

Az életben ugyan mindkét tulajdonság alkalmazható rám, de a színpadon egyikre sem vagyok való.

Dacára ennek, ma napság, ebben a két szakmában is lehetnek elismert nagyság, ha érteném a „nappali komédiázást.” Hogy ilyen mereven szeretek nyilatkozni, ez nem engedte, hogy gyorsan kapjak fel az ugor-kafára de legalább nem is fogok gyorsan lepotyanni róla. Keserves csapások tanítottak meg arra, hogy minden seb orvoslását az időre bizzam, s azok a színészetenél nagy tekintélynek örvendtek egyének, kik hallatlan brutálissal basáskodtak felettem, mint feljebbvalóim, rövid egy-két év alatt megbuktak, sőt végkép letűntek. Hogy a népszerűséget könnyen occupálhat námmel kékes utakon, az kétségtelen, de nem szeretnék soha magam előtt pirulni. Bár minden este erősen felteszem magamban, hogy másnap diplomatiacussal leszek, mégis untat a elszátyárkodom legapróbb bajaimat is. Ilyen uton is szerettem ugyan barátokat, a

A főrendiházról. A főrendiház f. hó 14-én aelőlt 11 órakor és a reá következő napokon ülést tart, melyeken az 1887-ki költségvetést fogja tárgyalni. A főrendiházi pénzügyi bizottsága hétfőn tárgyalta az 1886. évi budgetet. Az ellenzéki szónokok hangzottak, hogy nevezetesen a költségvetésnek a plenumban való tárgyalásakor fogják kifejteti.

A képviselőház igazságügyi bizottsága hétfőn déli 12 órakor A páthy István elnökele alatt ülést tartott, melyen a kormány részéről Fabinv. Teophil igazságügyminiszter volt jelen. Napirend előtt az ügyvédi rendtartás módosítására vonatkozó törvényjavaslat előadását végezték Matuska Péternek, a elilei közársasággal kötött nemzetközi szerződésre vonatkozó törvényjavaslat pedig Mandel Pálak adattott ki. Ezután A páthy István elnök felhívja a bizottságot, hogy a már befejezett s a bizottsághoz utasított örökös törvény-javaslatra nézve nyilatkozzák, vajon azt az ülésszak alatt tárgyalni kívánja-e, vagy nem? Fabinv. igazságügyminiszter előadja, a jelen törvényjavaslat betérjesztésével egyik célja az volt, hogy a javaslat minél inkább nyilvánosságra hozassék és arra a figyelem mellet szűkebb körben felhívassák. Ugyan e célból a javaslatot németre is lefordították. Azonban nem reményli, hogy a javaslat az ülésszakban tárgyalható és törvényerőre emelhető legyen. Erre hosszabb eszmecsere után, melyben a jelen volt bizottsági tagok élénk részt vettek, egyhangúlag elhatároztattak, miszerint a bizottság a javaslatot e ülésszakban tárgyalni nem kívánja. Elhatározat elnöki kijelentése után, ez ülést véget ért.

A szerb egyházi autonómia. A bécsi „Presse” jelenti, hogy a szerb egyházi autonómia beizikélyezéseiről és a egyházi alkalmazásáról szóló törvényjavaslat megnyerte a király előleges szentesítését s még a sessionban a horvát tartománygyűlés elé fog terjesztetni.

KÜLFÖLD.

A bolgár események. A közügyelem a német-francia viszonyokról ismét inkább a bolgári bonyodalnak legújabb phasisa felé fordul. Mint következtetni lehet, Oroszország azzal a fogással élt, hogy már előzőleg orosz uttlevelekkel látott el több bolgár katonatisztet, hogy aztán, ha a pronuiciamentum nem sikerülne, a mint hogy nem is sikerült, ezen a réven, mint „orosz alattvalóknak”, bántódásuk ne legyen. A fogás azonban nem vezetett célhoz. A bolgár kormány egy lázadó katonatisztet, ki csakugyan orosz alattvaló volt, kiszolgáltattak a német consulatnak, de a többi született bolgár katonatiszt feletti való bíraskodás külsőmet is szeretnék példányul felállítani, de szeretem tíz annyi ellenséget is.

Ennek ellenkezőjét legfeljebb az bizonyítja, hogy jó barátain leginkább a comicus sorából kerültek ki, pedig magam is comicus fajta volnék.

Igazgatóm díszes sorozatából sorra buktak Szatmáry Károly, Soós Mihály, Nemethy György, Orsy Gusztáv, Temesváry Lajos, Geröffy Andor, az aradi színpad-gyámoló egyet, Mándoki Béla, Mosonyi Jakab, Felek Miklós és Bogdy Alajos. Csak Krecsányi Ignác és Balogh Gyurka állta meg a sarat. Balogh Gyurka trupp-igazgató machinatói keserítettek el annyira, hogy nagyobb társulatokhoz menjek, ha mindjárt utolsó koristáns is. Krecsányi Ignác nál kerültem ki a chorusból, méltán e szerint csak átcsodálhatom. Ő annyi éves szingizgató, mint én színész, Kecskeméten kezdte igazgatói pályafutását, mint én a színészt. Ilyen közös kerékvágásra utalva Schopenhauer szerint, nem valami békés házassághoz lehetünk egymással, de ez nem zárja ki, hogy a mézes hetek után is ne becsülhessek egymást annyira, hogy egy kalap alatt folytathassuk a küzdelmet a megélhetésért.

Mint kardalnok, sokáig voltam mellőzetés tárgya s azért megpróbáltam, hogy nem tudok-e mint író babérokat szerezni? Dacára annak, hogy tanáram a harmadik realban kétszer pontáltak secundába, dacára annak, hogy sem disztu, sem könyvkereskedőnek, sem szobrásznak, sem biztosítónak be nem váltam, mégis magamra tudtam vonni kétszer az academiái augurok figyelmét. Sőt harmadszor, (hála Teleki József méltányosabb és hasznos hozóbb gondolkodásának) a legrosszabb közölt legjobb lévén, elnyertem a 100 aranyat is egy „Késő ébredés” című tragédiájával.

Ideálom a családi boldogság, s azért ezt a „Késő ébredés”-t csak azoknak tartogatom, akiket szerencsém és kezemmel szeretnék megajándékozni. De a nők előtt a

dási jogát nem engedte eldisputáltatni. Az, amit a Havas-forrás újságol, hogy nemcsak a halálra, de a börtönre ítélt zendulók is kivégztetettek volna, nem látszik valószínűnek s megerősítése e hírek még bevarandó — bármennyire is volna érthető a regenség és kormány véletekig menő erélye a Battenberg ellen intézett merénylet óta szüntelenül megkísérelt füzelmek, lázadások és felforgató törekvések ellenében. A bolgár kormányzat, mint eddig a kivülről szított összeesküvések egész láncolatát megtörte, győzedelmeskedett a legújabb pronuiciamenton is — és valóban esodálatos, hogy annyi nehézség, annyi fondorlat dacára fenn tudta magát és az ország békéjét tartani. Már a korábbi előzményekből bizonyosan lehetett előre következtetni, hogy a lázadók elleni szigorú és erélyes fellépése a bolgár kormány — reclamatióra fog vezetni. Megtörténtek a német főconsul részéről. És a béke ügyére szerencse lesz, ha csak ennél marad a dolog. Még a porta képviselője is — Riza bej, az elítéltek megkegyelmezése érdekében lépett közbe, — ami emlékeztet nem legeg (tiadnak szerepére. És a mit e bolgár viszonyok közt mégis öröndetesnek kell jelezni, az az, hogy a regenség és kormány dacára a meg-megjülő üzemeknek nem vesztett tért a bolgár közvéleményben. Erre látszik mutatni, hogy egy a hadsereg körében, mint az egész országban kérelhetetlen szigor követelnek a lázadókkal szemben. Páldádsul azonban elég volt, a mi történt.

A lázadó bolgár tisztek kivégzése vonatkozólag újabbán márczius 6-iki kelettel a következőket jelentik Sophiából: A lázadásban résztvevő tisztek kivégzését elrendelő parancsot tegnap este írták alá. A német főconsul ma reggel jegyzéket nyújtott át, melyben azt követeli, hogy a rusenki lázadásban résztvevő tisztek szolgálatassák ki a német consulnak, mert azt állítják, hogy e tisztek orosz alattvalók. E követelés azon tényben találja indokát, hogy e tisztek orosz uttlevelekkel vannak állítva. A kormány a téparancsok és az államtűgyész által alkírt nyilatkozatot küldött a diplomatiái ügyvivőknek, mely szerint maguk a foglyok is megerősítják azt a hírt, mintha őket bántalmazták volna.

A hivatalos lap közli, hogy nyolcz bolgár tiszet, kiket a hadtörvényszék halálra ítélt, ma reggel 8 órakor Ruscsukban kivégezték. Az egyidejűleg elítélt Bollmann-t, ki orosz alattvaló, a német consulatnak szolgáltatták ki. Mindjárt az ítélet végrehajtására latin jegyzéket intézett a német consul a bolgár kormányhoz, melyben tudatja, hogy a bukaresti orosz követ értesítése szerint hét felfegyverezetten elfogott tiszet, kik közül kettő: Uzunov és Panov kivégeztettek, orosz alattvaló és ennek folytán kívánja, miszerint velük, mint ilyenekkel bánjanak el.

Spadassin.

A filiszter leánya.

[11. Folyt.] (Regény két kötetben.)

Írta: Hjalmar Hjorth Boyesen.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: M. G. —

ELSŐ KÖTET.**VII.****Miként fordul a koczka.**

„Aligha remélhetem, hogy számomra legyen még négy táncza”, mondá Wellingford, miután túl esett a bemutatás felesleges szertartásán.

„Ezt bizony nem tudom”, válaszolá Alma fejét kissé bátravetve; „attól tartok, hogy későn jött.”

Harold a kezébe nyújtott aranyszélt tánczrenden nem talált egyetlen üres helyet sem és Alma, a ki elégtelen szemlélt családott arcát, feltette magában, hogy késedelmes közlekedéseért érdeme szerint fogja megbüntetni. Ezzel majdnem elrontotta estjét és ezt nem könnyen bocsáthatta meg.

„Annyit látok, hogy itt számomra nincs több üres hely és nem tartom valószínűnek, hogy a keringőkre bejegyeztek egyike betegnek jelenése magát, vagy elég nagyilek legyen javamra lemondani”, mondá Wellingford elszomorodva.

„Hát meg kellene próbálni. Walther fi-vérem rendezen jobban szereti a billardozást, mint nővéremek társaságát és miután épen most meg a billár terembe, meg merem kockáztatni azt, hogy haragját magamra voun. Sőt az is lehetséges, hogy tánczra történt foglalkozásáról teljesen megfellekdez —

A kormány azt válaszolta, hogy Bollmann kapitány kivételével az elítéltek mindnyajan bolgár alattvalók, nem csupán mivel született polgárok, hanem mivel maguk is elismerték a vizsgálat folyamában e nemzetbeli illetőségüket. A mi a többi katonai és polgári elítéltek illeti, úgy látszik, a kormány hajlandó kevesebb szigorú gyakorolni. Az a hír, mintha Timoroban kiűzték volna a forradalom, minden alapon nélkülöz. Számos alap-talan hírek keringnek, melyek azonban inkább az uralkodó izgatottság, mint rosszakarat ki-folyása.

A Havas-ügynökségnek Ruscsukból érkezett jelentése szerint nem csupán a halálra ítélték, hanem a börtön büntetésére ítélt felkelők is kivégeztettek. Azt hiszik, hogy a consulok együttes közbenjárásának azon indokból nem lehetett hatása, mert a ruscsuki hatóságok Sophiából ugyanazon parancsot kaphatták, melyek Nikolajev hadügyminiszter parancsának végpontja következőleg hangzik: „Silistria bevétele után állítsanak össze a hadtörvényszéket és a bűnösöket végeztessék ki.”

Bécsi hírek szerint a „Politische Correspondenz”-nek Sophiából azt táviratozzák, hogy a hadi törvényszék 16 egyént, kik részben a hadsereg tisztj karához, részben a polgári osztályokhoz tartoznak és kire a ruscsuki lázadásban való bujtozást bebizonyították, halálra ítélt; ezek közül kilenczet kivégezték, a többi szabadságvesztésre ítélték. Bollmann kivételével, ki mint orosz alattvalót a német consulatnak kiszolgáltatták, a többi bolgár állampolgárnak vallotta magát. A legenyésére vonatkozólag a kormány a kegyelmezési jogot gyakorolni akarja. A kormány az ország minden részéről távirati megkeresést kapott, hogy a lázadók illetőleg a leg-szigorubb eljárás tanusítson.

A sobranje egybehívása legközelebbre várható.

LEGUJABB POSTA.

— A Ruscsukban kivégeztettek száma állítólag 13-ra rug, ezek közt van két örnagy, két kapitány, két hadnagy és két polgári egyén. Sophiában 24, Burgaszban 8 elfogatás történt, további elfogatások Philippopolisban várhatóak, hol több katonatisztet rangjuktól megfosztottak. Sophiában rémület uralkodik; az ottani nemzetőröket, minthogy hűtlenséggel gyanasítottak, lefegyverezték. Az elfogott egyéneket bántalmazták.

a mi különben mindig megtesz, valahányszor másutt jobban mulat.”

„Kétem, hogy Kasztor és Polluxnak sejtelve lett volna nővérük, Helena rendkívüliségről minaddig, míg a görögök és trón-fak hadat nem viseltek miatta”, viszonáz Wellingford.

„A miből következik, hogy Walther is csak akkor fogja megtudni értékemet, ha barátai közt miattam kitör a háború.”

„Vagy valami méltatlan Páris önt birodalmába magába viszi.”

„Ez esetben attól tartok, hogy fivéremnek sohasem lesz fogalma arról, hogy bennem mily kincset bír.”

„Addig is engedje meg, hogy segélyére legyek neki a helyes fogalom megszerzésében, amennyiben megpróbálom őt a keringőtől, melyre minden jogát eljétszotta.”

„Csak azt sajnálom, hogy nincs itt, és ezt látom. Akkor az ön feláldozása legalább nem veszne kárba.”

„Az ön elismerése reám nézve elegendő jutalom — és ezenkívül félek, hogy Mr. Hampton talán indító okaim érdektelenségét nem méltányolná teljes mérvben, mert közöndomás tény, hogy a szép nők soha sem szíkölködnének imádkozban és csakis a fivérek képeznek kivételt.”

„Valamint a vetélytársnók.”

A zenekar, mely eddig a bevezetést játszotta, most a rohanó keringő-ütembe ment át és Alma, a kinek vére hasonló ütemben lökötött lökötött, engedte, hogy Wellingford oly szorosan magához ölelje, mint azt az idei divat előírta. Két perc eltelté után tudta, hogy kitűnő tánczos és további nyolcz perc múlva azon meggyőződésre jutott, hogy így szakadatlanul elkeringőznek egész éle fogy-táig. Mikor a zene utolsó hangja is elhangzott, úgy tűnt fel Almannak, hogy most már sokkal jobban ismeri Wellingfordot és midőn együtt haladtak a tágas teremben át, a hol a délszaki növényekből alkotott lugások oly kellemes eszevőg helyekül kínálkoztak, a fiatal leány sokkal rokonszenvesebben és bizalmasabban eszegett, mint azelőtt.

Wellingford komolyasága nem bántotta többé Almat. Most már megtalálta annak okát és nem tűnt fel az előtte „iskolames-terkedésnek” — sőt ellenkezőleg hajlandó volt azt mint szép, ritka férfias erényt tisztelni, mert csakhamar tapasztalta, hogy a humor sem hiányzott Wellingfordban. Egy szem-

a soupeur des gens, qui ne se connaissent pas, az egyházi nem ismerők vacsorája, most pedig Serey, a híres kritikus, rendez egy nagy ebédet dimer des nyopas, a rövidlátók ebédje címmel. Jó ebédre minden urügy jó s az elmes ébred remélhetleg jól is fog sikerülni, mert azok az urak lehetnek olyan rövidlátók, hogy nem látnak tovább az orruk hangyáig, de nem lehetnek olyanok, hogy ne lássanak a távgyűrűig.

— **Titkok kivégzése.** Pétervárról írják, hogy újabb időben megint titkos kivégzésekről beszélnek, melyek bár kissé valószínűtlennek tetszenek, a pétervári köröket mégis élénken foglalkoztatják. Ugy beszélnek, hogy a Pétervártól több verszinyire fekvő Uszpenzskij-temetőben az utolsó fél év alatt több temetés oly körülmények között ment végbe, melyek a legnagyobb kényeskedéssel voltak arra, hogy azoknak kivégzésük, kik véletlenül szemtanúi voltak, főlegbressz, a holttesteket ugyanis gázszólok nem követték, koporsókat nem a rendes temetői személyzet, de a holttestekkel együtt érkező munkások ágyazták a földbe, miután már előbb esendők utasították a temető-őröket, hogy egy időre távozzanak el. Természetes, hogy ez a titkosság csak növelte a kíváncsiságot s csakhamar azt kezdték beszélni, hogy a Péter-Pál-várha internál s ott elhalt politikai foglyok elhunatása történik így titkosszerűen; utjabban pedig már más változat akarja a titok megoldását adni, még pedig az, hogy Uszpenzskij-temetőbe elhatolnak nem voltak mások, mint a katonai törvényszék által elítélt s a várbán titkok kivégzett niki. — Meny-nyire igaz ez állítás, azt nehezen lehet megállapítani; de tudvalevő, hogy az utolsó éven két oly nihilista-per volt, melyben a vádlottak halálra ítéltettek, anélkül, hogy a por végén, mint szokások, az egész hivatalosan közvéleményre hozott volna. Így nem értesült az orosz közönség a múlt év november és december havában folyt perrel, melyben több, a tengerészethez és hadsergehez tartozó nihilista tiszt és alsóbb rendű katonák felett mondtak ítéletet. Legutóbb ismét a katonai iskolai összeesküvés felfedeztetvén, hét tengerész tisztet fogtak el, részint Pétervárról, részint pedig több orosz kikötőben. Egyet ezek közül Vladivosztokban fogtak el s utólag Pétervárról élő anyját is értesítették. Hogy ily viszonyok közt a nihilizmus megszűnéséről nem lehet szó, az világos. Másrészt senki sem csodálkozhat azon, hogy a kormány titkolódzása következtében a titkos kivégzésekről szóló hírek a közönség közt általános hiedelemre találnak. A nihilizmusnak tengerészek körében legelőbb terjesztők, a vakmerő Suchanov hadnagyot, különben már négy év előtt végezték ki. Kétél általi halálra volt ítéltve, de újabb intézkedésekre agyon lövették. Ugyan ő volt az, kinek annak idején a csarvgyikos Seljajov és Perovszkaja azt állították, hogy a rendőrségnek könnyeben sikerülhet a homoktengerben egy hajót, mint a nihilista-vezért, megtalálni. E jóslás ugyan nem teljesedett be, de a tengerésztisztek legújabb történet elfogadása mutatja, mennyire sikerült Suchanovnak tanait terjesztenie.

— **Német tapok Franciaországról.** A „Figaro” írja: Különös tenyér! adunk hírt. Nemetszág legjobb szintársulata a Memingeniek jászok egy hét óta minden este Berlinben Schiller Orleansi szűzét. A tragika ama részlete, melyben az angolok vereségéért s Franciaország dicsőségéért és nagyságáért könyörögnek, a közönség folytonosan lelkesült tapsokkal részesíti. Ez nem a harszgyilkolódás jele, s örömtünkre szolgál annak konstataciója, hogy a Rajnára túl s innen lakó nepeknek nincs vágyuk egymást foglagnai.

— **A sport áldozatai** Berlinből. Írják március 3-áról: Tegnap délután egy 15 tagból álló társaság kiment a Kienast-féle vendéglő közelében levő Schlachtenssehez és megnézte, nem lehetne-e még egyszer korcsolyázni. Habár figyelmeztették őket, hogy a jég beszakadhat, a társaság nagyobb része felszaladt a korcsolyáit s csak egy Schröter nevű orvosnövendék meg egy Dröschel nevű leány maradt ak konna a parton. Mivel azonban azt látták, hogy a többiek egész vidáman korcsolyáznak, ő sem tudtak ellenállni a vágyuknak és felkötötték korcsolyáikat. Alig léptek azonban a jégre, az beszakadt alattuk s ők szívetrázó sikolylyal elúntak a vízben. Alig vette ezt észre a leány öccse, gyorsan oda-sietett ahhoz a helyhez, a hol a jég betört és megakarta menteni nővérét, a vízbe ugrott. A megmentés azonban nem sikerült neki, mert a hideg víztől úgy megdermedtek tagjai hogy ő maga is csak ügygyel-bajjal tudott kimenekülni. A szerencsétlenséget végre a közeli vendéglőben is észrevették. Hanem mire a két szerencsétlent kihúzták a vízből, már meg voltak fulladva.

— **Letartóztatott abbé.** A mult szombaton a párisi rendőrség letartóztatta Quénard abbét, ki ellen az a vad volt elmelve, hogy a Paris-Lyon-Földközi-tenger pályájeit meg-hamisította s a hamis jegyekkel többször utazott úgy maga- valamint utaztatta a rábízott növendékeket, kiknek szülőin aztán a vasuti jegyek árát megvette. A npvezett pálya egyik hivatalnokának feltűnt a hamis jegy s mikor az abbé kérdésre vont, ez olyan ártatlan képet vágott a dologhoz, hogy az ellenör minden bántalom nélkül tovább utazni hagyta, legelőbb nevét s lakhelyét kérdezte meg. Az abbé jónak látta nevet és lakhelyét is meg-hamisítani, álnéveket mondott az ellenörnek. A vasutnál nyomozást indítottak, s mikor kiderült, hogy szamos hamisított jegy van már a társulat birtokában, az abbé legutolsó jegye indulási állomása bélyegzőjének utmutatásán a szarvayai Cruet állomáson tettek kérdést s kiderült, hogy onnan Quénard abbé utazott el a kérdéses napon. Quénard családja ugyanis Crontben lakik s így az abbé ott mindenki ismerté. E nyomon az abbé párisi lakását megmozdították s ott számos hamis vasuti jegyet, kedvezményes igazolványt s b. találtak, mire az abbé elfogták, ki a dolgot teljesen bevallotta s csak azon csodálkozik, hogy-gyan lehet annyira megbetráknokozni e csekélységen.

— **A milánói farsang.** Az idei farsang, mint Milánóból írják, aránylag csendesen mult el. A pompás díszmenetek, a Corvau-doli (gipsz-golyócsák) dobálása a bálnáló tömegére, a Dolci (ezukorok) szórása az er-

kélyekről, a korzón való fényes kocsiság, melyek mind a milánói farsang legfőbb szépségeit képezik, ez idén alig, vagy éppen nem fordultak elő. Az „ambrozianusok”, tehát farsangi kedvüket csak félig elégítették ki, bár az egykori Ambrozius éresek jövőtőláb három nappal tovább élvezhetik a farsang szabadságát, mint a többi keresztény világ. E szabadalom mind a mai napig erősen tartja ma át s a milánóiak iparkodnak is a mulatságokat töltik telhetőleg átélvezni. A mulató csarnokok művésziessen voltak elrendezve. A nagy, szabad tér két oldalán vakító ellenetek állottak egymással szemben. Az egyik oldal az északi sarkot jelképezte dermedt világával, a másik oldal pedig az egyenlítő forró tá-jékát ábrázolta. Itt rögtönzött jégpaloták, hó-fedett kunyhók, amott keleti stílusban épít-paloták s buja növényzet. E két ellenet-közüli harmóniát a mulató, enyvelő közönség létesítette. A fűcsoportok körül nagy számú árnesarok, látványosság díszlett tarka keverékben, ugy hogy az egész nagy vásárlózon hasonlított. A tér közepén hatalmas pavilon emelkedett, mely az ifjú párokra legnagyobb vonzerőt gyakorolt s melyben nap-hosszat folyt a tüzös olasz-táncz. A milánói ifjúság legnagyobb sajnálata azonban a gáz-csnek bevezetése alkalmával az egyik függöny meggyulladt s az egész pavilon a lángok martalekijává lett. Hamvaiból azonban rövid szünet után új táncz hely emelkedett ki.

— **Rövid hírek.** A cumberlandi herczeg Gmundenből Bécsbe érkezett s hosszabb látogatást tett az angol nagy-követnél. — A rlt tanár, a becsi nagyhírű szemorvos és az egyetemnek egykori buszke-sége, hosszás szenvedés után tegnap meghalt. — Nagypénz bőség uralkodik a bécsi piacon, az osztrák-magyar bank 2 és fél száz-tólra kínál a börzén pénzt, de nem veszik igénybe. — Bécsben meghalt Niedermayer Mátyás, ki Rudolf trónörökösét lovagolni tanította s ötvenhárom év óta volt a királyi család szolgálatában. — Öt ezer mérföldes koresolyautra indult Görving Lionel angol sportsmann másodikával s China határától Szibérián át Tomskig megtették már a felutatót. — Sarah Bernhardt déli Amerikából megérkezett Washingtonba s onnan hat hét körtúra indult az Egyesült-Államok főbb városaiba. — Sophtában vasárnap a vá-rosháza teljesen leégett.

SZÍNHÁZ.

— **„A mikádó”** ma került színpad-szer ismét telt ház előtt s a közönség ma még erősebb tetszéssel fogadta a pompásan mulattató eredetiséget. A szereplők mind-egyike a régi jeles volt s több számot kellett megismételniük.

— **Március 15.** színházban. Az aradi színházban — mint már említettük, — a március 15-ének előestéjét ünneplik meg, és így hétfőn este kerül színpa a Dobsa Lajos „IV-ik László”-ja. Az előadást nagy tableaux előzi meg.

— **Miss Leona Dare** az európai híri erőművész, a jövő héten pár estén felvoná-sok között vendégszerepelni fog az aradi szin-házban.

CSARNOK.

A kiket a sors összehoz.

— Az „Aradi Köztöny” eredeti novellája.

Borzasztó képet nyújtott az 18. -iki árvíz, mely falvakat, városokat pusztított, az embereket ezerszámra temetett hullámsíjába: száz nap alatt romba döntött szép viruló városokat, csak itt-ott volt látható pár leomlott fal, a mi azok szépségére keserűen emlékeztet. Hány apát fosztott meg a bősé elem szeretett családjától, hány anyának ragadta ki karjaiból szeretett gyermekét! Futott, ki merre birt, mentettek, a kit lehetett, de még is óriás azoknak száma, kikről nem lehet kideríteni merre, hol nyugoszzák, örök álmu-kat, vagy talán messze, valahol idegen földön bujdosnak.

Szegény Bárdyné! Férfjét egy leomló ház fala zuzta össze, s felholtan sodorta magával a duhós ár. Nem volt, a ki megment-sé: össze csaptak felette a hullámok s el-tűnt.

Másfél éves leánykáját elveszté a ret-tentő tömkelegben. Kerestette mindenfelé. De minden fáradozás hasztalan volt, nem akadt senki nyomára: bizonyosan agyontaposták szegénykét valahol, vagy talán mentőjével együtt víz alá merült. Bárdyné kétségbees-ten, örülként tepte haját, de, a sors sokat mért reá! Pár pillanat alatt megfosztva fér-jétől, gyermekétől; ceupán a hat éves kis Elemért sikerült megmenteni, mindkettőjüket egy mentő csónakban, környörtöltes emberek kiragadták a halál torkából.

Most egy kis mezővárosban él Szerényen varrásból tartja fenn magát, szegényesen bar, de becsületes uton szerzi meg maga s gyer-meke számára a mindennapi szükségleteket, sőt olykor valamit félre is tesz Elemér nevel-tetésére.

— Ha szegény megboldogult férjem élne, mily más életünk volna, — emlegeti gyakran s keserű könnyeket ejt — de hiszen zviszen küzdenék, csak elvesztett szereteteimet kö-römben tudnám, még azt is megtanadta tö-lem a sors, hogy sirjek felett egy könnyet ejtsek, avagy imát mondhaszak! . . . S szegény gyermekem, mi lesz belőle, ki fogja megadni neki a mai korhoz illő nevelést, apátlan árva, ki tudja mi minden vár még reá? Majd, ha magasabb tanulmányaidat kell folytatni, ah édes Istenem, könyörülj rajtunk!

Ekként tépelődék a szegény elhagyott özvegy s nem egy éjelt virrazt el sírva, ké-ségbeesve gyermeke jövője felett.

Multak az évek . . . A kis Elemérből nagy ember lett, felküzdötte magát saját ere-jéből. Rettentő nélkülözések közt sikerült neki

a szó-szoros értelmében „emberré” tenni ma-gát. A fővárosban végzé tanulmányait; meg-csak egy év, s akkor czélt ér, mint mérnök fentartja édes anyját, s tisztességesen élhet-nek, nem kell annyit nélkülözniük. Ah — szól önmagához — ki lesz akkor boldogabb ember, mint én!”

— Szerény, burtozott szobáskában lakik: de ő nagyon meglepődöttnek érzi magát, könnyen megy neki minden. Mint az éleny a tüzet, ébreszt Elémérben a szorgalmat, törek-vest s minél előbb célhoz jutáshoz való vágyat a szerelem, ez az isteni érzés, mely már annyi szívnek lelt boldogítója, az a tiszta, minden önzéstől ment szerelem, melyet Elza ébreszt-tett fel szívében, kivel a sors oly közel hozta őt. Egy más mellett laknak, mindenesen látják egymást, s szeretik egymást első percztől fogva. Elza a megtestesült szeretetreméltóság alakja, egész megjelenése, csak rekonszenvet kelthet bárkiben. Aranyzóke firtet izgódzon állanak ahhoz az éjszot szemekhez, melyben a szelidség s a szerelem tüze egyesülve van. Rózsás arca fakadó rózsához hasonlóvá teszi őt, melyen az ártatlanság harmatja látszik. Mindez oly elhájolóvá, szeretetreméltóvá teszi őt.

Elza árva leányka . . . A budapesti ár-vaházban volt öt éves koráig, honnan egy el-hagyatott, korán özvegyesre jutott úri nő gyermekeként fogadta őt, saját nevére íratta; szűleit korán elvesztette, nem is emlékezik rájuk. Özv. Várkövnyé egyike a legnemesebb szívűeknek, soha sem érzi az a fogadott gyer-mek az édes szülők hiányát. Jó dolga van, mindenki szereti.

Elérkezett az idő, hogy Bárdy Elemér elnyerve hivatalát, Derék, jellemes ifju lett belőle. A szép Elza kezét megkérte, az el-jegyzés csakhamar meg is történt. A meny-nyire sajnálta Várkövnyé, hogy leányától, kit oly nagyon szeret, meg lesz fosztva, annyira örövendzett azon, hogy oly kedves, művelt férjét juttatott neki Isten, kihez minden ag-godalom nélkül adhatja őt.

Bárdyné is örömmel vette tudomásul egyetlen fia eme fontos lépését, tudván, hogy Elemér izlése az övével nem ellenezhetik. Egyedül vágya volt, Elzát minél előbb lát-hatni. Elhatározták, hogy esküvőjük előtt le-rándulnak B-re, bemutatni Bárdynének fia leonó kis feleségét.

Husvét ünnepe erre igen alkalmasnak ígérkezett. Várva-várták már e napot, végre is elérkezett. Előre tudósították Bárdynét jö-vetelükről. Várkövnyé, Elza és Elemér utnak indultak.

Bárdyné igazgatottan várta őket: türelmet-lenül járt fel s alá szobájában, rendezgetett még itt, ott, az asztal is meg volt te-ritve.

Az óra hatot üt . . . még egy fél óra, s mindjárt itt vannak. Nézi az ablakból, nem látja-e még jönni őket. Az idő ólomzánya-kon jár . . . Fél hétre lesz mindjárt, no itt a várva-várt pillanat! Távolról kivehető egy hintó. Porfellegetek ráz fel az uton, megáll Bárdyné háza előtt . . . Igen ők azok!

Örömmel rohan eléjük. Sir örömében s az Elemér nyakába borul, csókjaiba fullasztja. Majd bevezeti őket a szobába, nem győzi sorra kérdegetni őket a történetek illetőleg, s tetszését kifejezni Elza iránt, ki első pillanattól fogva nagyon, de nagyon, megnyerte tel-szését. Kévsé ideig üldögéltek még együtt a földmályban, kedélyesen elcsévege, végre az esti harangszó vacsorához szólította őket. Elza Bárdyné mellett ült . . . Egyszer csak felheszakad a beszéd . . . Bárdyné a meg-lepetés s kétség hangján rebeg pár érthetle-len szót, Elza kezét göresösen a magáéban tartja. Az a kis medallion ott, Elza nyakán, épen olyan, mint a mit ő, szegény megbol-dogult férjétől kapott, mikor menyasszonya volt, s ő épen olyan, ugyanazt kötötte kis leánykára nyakára, midőn a nagy árvíz volt, s ő elvesztett, akkor is a nyakán volt . . .

Igaztatlan nyitja fel s a másik pilanat-ban örömében felsikoltott.

— Istenem! hiszen ez ő . . . Ez férjem arczképe, bár menyinyire el is van mosódva. Megismerem. Igen, semmi kétség nem foroghat fenn, ugy van: Elza — — az én gyer-mekem! . . .

A nem sejtett titok kiderült. Várkövnyé elmondá, hogy ő, mikor az árvaházból kihozta Elzát, akkor is a nyakán volt az a kis medall-ion, s ott elmondták neki, hogy a gyerme-ke, midőn a nagy árvíz volt, egy deszkát-redekben találták, a partra kivetve, s mivel szülei nevét nem tudták meg senkitől, fel-vették a pesti árvaházba. A medallionban be-veztek csak annyit volt: Elza. Kereszt nevet tudták csak, s Várkövnyé ruházta rá saját ve-zeték-nevét.

Itt felbeszakadt a beszéd.

Mindenkinek szíve telve volt örömmel, s mindenki szemeiből öröm sugárzott . . . Ele-mér hűvel szorítá magához Elzát, ki most már menyasszonya helyett testvére volt neki. Bárdyné csak emnyit volt képes szólni:

„Szeressétek egymást, mint örök jegye-sek, s éljétek boldogul, mint legjobban sze-rető testvérek!”

Bárdynéhoz szintén oda ment lakni Várkövnyé, s egymást testvérként szerették éltek utolsó utolsó lehelletéig. — Elza s Elemér csak most tanultak meg, mi az igazi testvéri szeretet, mely „szerelem”-ből lett azá . . .

Adrienne.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar gazdák jégbiztosítási szö-vetsége.

Felhívás a magyar gazdáközséghez!

Alólítottak, mint az „Első magyar általá-nos biztosító társaság” által alakított jégbizto-sítási szövetség felügyelő és vizsgáló bizto-ságának tagjai, mai napon Budapesten össze-jöven, megalakulásunkat határozatilag kimon-

Szertéskereskedelmi csarnok.

— Budapest-Köbányán. —

Köbánya, márcz. 7. Az üzlet változatlan. Magyar urasági öreg, nehez 47—48 frt, fiatal nehez 49—50 forintig, magyar urasági fiatal közép 48.50—49 frt, magyar urasági fiatal könnyű 47—48 forintig, közön-séges szedett nehez 47.—48.— frt, magyar szedett közép 47.—48.— frt, magyar szedett könnyű 46.—48.— frt, Szerbiai átmeneti nehez 44.—46.— frt, szerb. átmeneti közép 43.—45.— frt, szerb. átmeneti könnyű 43.—45.— frt. Romániai és szer-biai sertések, melyek mint átmenetiek adtak 44, bevén s páronként 3 arany vsm fejében megértit-ték. — Sertes-létszám: március 4-én volt készlet 71.607 db, március 5. és 6-dikán felhajtott 2330 db elszállított 644 db, március 6-án maradt készletben 73 293 db, sertés.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi márcziushó 7-én.

Magyar aranyjárdék 6 sz. —
Magyar aranyjárdék 4 sz. 96.50
Magyar papírjárdék 6 sz. 96
Magyar vasuti kölcsön 148.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib. 96.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib. 124.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib. 113.—
Magyar földhermentesítési kötvény 104.—
Magyar földhermentesítési kötv. záradék 104.—
Penne-bánati földhermentesítési kötvény 104.—
Penne-bánati földhermentesítési kötv. zár. 104.—
Erdélyi földhermentesítési kötvény 104.—
Horvát-szlavon földhermentesítési kötv. —
Magyar szőlődeasmaváltási kötvény 99.25
Magyar nyermény-sorjegy-kölcsön 117.75
Tízszázalékos és szegedi sorjegy 121.—
Osztrák járadék papírban 77.75
Osztrák járadék esztiben 79.75
Osztrák járadék aranyban 108.75
1860-iki osztrák állam-sorjegy 131.50
Osztrák-magyar bankrészevény 846.—
Magyar hitelbankrészevény 283.75
Osztrák hitelintézeti részvény 275.30
Ja. és kir. arany 6.—
Ezüst —
20 frankos arany (Napoleon-d'or) 10.13
Német birodalmi márka 62.80
London 128.40
20 markos arany 12.66

IDEGENEK NEVSORA.

(Márczius 8.)

Fehérkereszt-szálló. Boros János, birtokos, De-mert, Rácz József, birt., Palota, Vildner E. ügyvéd, Szolnok. Dr. Horvay N., ügyvéd, Demert, Dr. Schaf-fer E. ügyvéd, Luckzy, Dr. Herceg Manó, rabbi, Bu-dapest. Magyar Gyula, keresk., Temesvári, Schuttheisz Árpád, birt., Karlsbad, Palkovits Ferenc, utazók, B.-Banya, Schwarz Samu, Brand Simon, utazók, Bécs.

Tűhegyer-szálló. Petrovits Aurel, ügyvéd, Nagy-lak, Alsing Károly, kereskedő, Bécs, Guttman Gyula, utazó, Bpest.

Aranykules-szálló. Magdu N., papnövendék, Arad, Grishaber József, keresk., Varjas, Krausz Mór és leánya, Bérlo, Piski.

Nádor-szálló. Buchwald József, Sngár Béla, birt., Kovácskaza, Dr. Brillnon Miklós, ügyvéd, Pécska-Povaszay Soma, jegyző, Pécska, Fein Sándor, keresk., Kovácskaza.

Három király-szálló. Pap Miklós, jegyző, Hal-magy, Fazekas János, bérlo, Battonya, Bruckner N. utazó, Bpest.

Aranyrozsán-szálló. Román Mihály, magánzó-Vinga, Coppie K., gépész, Bécs.

Fenyéry Mór jutalomjátéka.

Arad városi színház.

Folyó sz. 158. 26-dik béletársulat.

Szerda, 1887. márcziushó 9-én:

A londoni arszlánok.

Vigjáték 5 felvonásban. Írta: Bounricault. Angolból fordította: Csapreghy Lajos. (Rendező: Makó Lajos.)

Személyek:

Harcourt Courtly — — — — — Makó Fjós.
Károly, fia — — — — — Somló Sándor.
Harkaway Miksa — — — — — Sárdy Károly.
Mari, unokahuga — — — — — Czanyuga Emma.
Spanker — — — — — Borád Gyula.
Emilia, neje — — — — — Hunyady Margit.
Meddle, ügyvéd — — — — — Fenyéry Mór.
Dazsle Richard, uracs — — — — — Peterdy Sándor.
Pert, Mari szobaleánya — — — — — Závadoszky Teréz.
Iszák, uszoris — — — — — Györe Alajos.
Cool, — — — — — Nyilassi Mátyás.
Márton, — — — — — Kassay Györg.
James, — — — — — Szabó László.
Stimpson, — — — — — Szentes János.

Kezdeté 7, vége 9¹/₂ órakor.

Felelős szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

Köszökedés.

A vonat

ind. Aradon érk. Aradra

Csabai vegyesvonat . . . regg. 6.20 este 6.28
Budapesti személyvonat . d. u. 12.31 regg. 5.45
Erdélyi vegyesvonat . . . d. u. 4.30 d. e. 8.42
személyvonat . . . regg. 6.— d. e. 11.39
Temesvári vegyesvonat . regg. 6.05 d. e. 9.27
Borosszebei vonat . . . d. u. 5.48 este 8.17
Borosszebei vonat . . . regg. 6.25 regg. 9.30
Szegedi személyvonat . . d. u. 4.25 este 7.18
— . . . d. u. 3.— regg. 6.10 regg. 9.48
— . . . d. u. 3.— d. u. 7.23

Nyilttér.

Spillmann Albert,

Arad, főtér,

184—2—3 ajánl jó minőségu

bükköny és muharmagvakat

kicsinyben és nagyban.

*) E rovat alatt közzétett semmi felelősségetnem vállal a Szerk.

A NEW-YORK

életbiztosító-társaság.

Alapított 1845-ben tisztán kölcsönösségen alapul.

1886. január 1-én az aktívák 346 millióra rúgtak. — Felosztható nyereségtöbbség 36.611.632 frank.

A tőke letételek jövedelme 17,5 millió frank, ami az aktívák 5,5% és a tartalék 6,5%-át teszi.

Fennállása óta 1886. január 1-ig a társaság kifizetett:

Esedékes biztosításokért 228.008.072 frankot.
Nyereseményekért és visszaváltásokért 233.687.453 frankot.

Az aktívák többlete a passzívok felett 1885-ben 14 millió frankkal szaporodott. Az 1885-ben újonnan felvett biztosítások 355 millió frankra emelkedtek.

A társaság Európa fővárosaiban, éppúgy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részvényei, a tőke és nyeresemény a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.

Referenciák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.
Magyar kereskedelmi bank.
Magyar pénzügyi és szármítató bank.
Strasser és König Budapesten.
Deutsch Ignác és fia.

Közelebbi felvilágosításokat ad

a „New-York“ életbiztosító-társaság igazgatósága,
BUDAPESTEN, Nádor-utca 9. 15-3.10

HIRDETMEY.

Mely által az aradi kir. törvényszék köz-
hírré teszi, hogy Arad sz. kir. város közönsége
és a magyar kir. államvasutak igazgatóságának
mint kisajátítók kérelmére az aradi pályaudvar-
hoz vezető út kis-élesítéséhez szükségelt terü-
letekre nézve a felek által egyetemesleg megál-
lapított kisajátítási terv alapján megindítandó
és az ó-arad városi 4093 sz. tjk be A+1.
sor és 91. hrsz., az ó-aradi 5092. sz. tjk-nyvi
A+2. sor és 17. hrsz. az aradi 1077. számú
tjkvi A+2. sor és 16. hrsz., úgy az aradvárosi
4614. sz. tjk-nyvi A+19. sor és 12-15, 20-25
hrsz. a felvett Arad sz. kir. város határában
fekvő ingatlanokra vonatkozó kártalanítási eljá-
rás megkezdésére határnapul a kir. törvényszék
földszinti 45. sz. hivatalos helyiségébe 1887.
évi márczius hó 21. napjának d. e. 9 óráját
tűzte ki, mikorra is az illető tki tulajdonosok,
ugy a többi tki érdekelt, vagy azok törvé-
nyes képviselői az 1881. évi XVI. t.-cz 46. §-a
értelmében értesítől az azzal idéztetnek meg,
hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó
határozatot nem gátolná.

Az ismeretlen tartózkodású érdekelt fel-
hívatnak, hogy érdekeik védelméről gondoskod-
janak, különben a részükre ezennel hivatalból
gondnokul kinevezett Péterffy Antal ügyvéd ál-
tal fognak képviseltetni.

Az aradi kir. törvényszéknek 1887. évi
február 16-án tartott üléséből.

Ottubay,

elnök,

177-33

Popovits,

tanácsjegyző,

594. sz.

Faeladási hirdetés.

A valyemárei m. kir. erdőgondnokság határ-
erdőjében tervezett 78 holdas tisztító vágás-
ban levő s

1354 ürm. bükk- és gyer-
tyán-hasáb-,
2288 ürm. dorong- és
1372 kocsi galy és rözse-
fára

becsült álló törzsek eladása iránt f. évi márc-
zius 15-én, d. e. 10 órakor a valyemárei m. kir. erdőgondnokság irodájában nyilvános árverés fog tartani.

Kikiáltási ár összesen 1000 frt.
Szabályszerűen kiállított s 10 százalék bá-
nap-pénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, az
árverést megelőző napon alulírt főerdőhivatal-
nál, az árverés napján pedig, a szóbeli árverés
megkezdése előtt, az árverező bizottságnál be-
nyújthatók.

Az árverési feltételek alulírt főerdőhivatal-
nál, valamint a valyemárei erdőgondnokságnál
betekintethetők.

Lippán, 1887. évi márczius 5-én.

M. kir. főerdőhivatal.

Alkalmi vásárlások! Tavaszi idényre!

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönsé-
get, hogy a legújabb árucikkekkel dusan ellátam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérmű-áru

és
gyermekjáték-üzletemet.

Leszállított árak, mesés olcsóság és a cikkek finomsága felülmúlhatatlanok.

Egy vég vászon, 30 rőf, 4.50, 5.50, 6.—, 7.—, 8 forint.
Csoda creasz és szilézai vászon 5, 6, 7, 8, 9, 15 frt.
Különféle vásznak rőf 12, 14, 16, 18, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
Kanaász, oxford, zephir, 1 vég, 30 rőf 5, 6, 7, 8, 9 forint.
Különféle oxford zephir 18, 20, 22, 25, 30 kr.
Kartonok, legújabbak 16, 18, 20, 22, 25 kr.
Bordúros kotonok, legdivatásabbak 20, 22, 25, 30 kr.
Kockázott és színes szövetek 16, 18, 20, 25 kr.
Creppok, beegok, casmírok, loden, dupla szé-
les, minden színben 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
Fekete lüszterek 20, 22, 25, 30, 40, 50.
Fekete ternok, kaszmir és crepp, dupla széles
55, 60, 70, 80, 90, 1.—, 1.50-ig.
Finom ezerna-mosókalmak, gyermek és férfi
öltönyök 25, 30, 40, 50 kr.
Vitorlavásznak 20, 22, 25, 30 kr.
Törülközők 16, 18, 20, 25 kr.
Asztalkendők és pohártörülők 20, 22, 25, 30 kr.
Asztalterítők, színesek 34, 60, 1.—, 1.20, 1.50
2 forint.
Asztalterítők és asztalkendők 6 személyre 3.50,
4.—; 12 személyre 6, 7, 8 frt.
Csipke és jutte-függönyök 20, 22, 25, 30,
40 kr.
Zsebkendők, fehér és színes, 6 drb 40, 50,
80, 1.—, 3 frt.
Női- és gyermekcipők csodás olcsó árban.
Gyermekkoscsik és bőcsök.

Ezekon kívül fehérom a t. közönség figyelmét az anyyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállítási bazáromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállítva.

A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel esedezem:

KILENYI ADOLF, Arad,

főter, Arena-épület, „a kék golyóhoz.“

188-2.8

Póstai megrendelések pontosan teljesíttetnek. Csomagolás ingyen.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításon kitüntetett
verseny és kivitelképességért nagy-
ban termelés és fontos javításért.

A kellemetlen idők alkalmával igen gyakoriak az
meghűlések, melyeknek nátha lesz a követ-
kező.
A náthát többnyire nem is tartják betegség-
nek: sőt fölötte azon tréfiás nézet van elterjedve,
hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem
gyógyítják.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a
nátha gyakran kiállhatatlan fejfájással, étvágytalanság-
gal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb for-
mája az, a mely a takarítók erős lobajában és azok
túlcsúszó elválasztásában nyilvánul. — Azonkívül gyak-
ran alapja kezezt, úgy a rhumatizmusnak, mint külön-
ösen tüdőbetegségnek is. E szerint a nátha gyógyítását
különös figyelemmel kell méltatni, és semmi esetre
sem kell hagyni azt elhatárolatlannak. — Ezt annyival
is könnyelműsége megalapozott, mert a dr. Hager által ki-
lált gyógyszer oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager-
féle nátha labdacsa elfogyasztása után a
nátha biztosan elmúlik.

Azt minden ember eszébe, midőn esti meghűlés
után fejük fájni kezd, étvágyunk elmult, vagy torunk
száraz és érezzük a nátha előjeleit, azonnal vegyünk
dr. Hager nátha elleni labdacsaiból, és annak bevétele
után minden bajtól megszabadulunk.
Sőt ha bármely meghűlés után azonnal
bevegyük a labdacsaikat, az abból eredhető minden
bajnak elejét vettük.
Különbözetre hozom még, hogy a dr. Vost által
Frankfurtból oly nagy hírré hozott „Katarhis labda-
csok“ csakis a dr. Hager-féle labdacsaok utánzatai,
s mint minden utánzat természetesen az eredetivel
nem mérhető.

Ezen a meghűlés káros következményei ellen oly
biztos hatású labdacsaok kaphatók Aradon:

Rozsnyay Máttyás

„Szentháromság“ czim. gyógyszerárában.
Egy doboz ára 1 frt o. é.

Magyar kir. államvasutak.

A. v. 9208/87. sz. 80-1.1

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak összes szertárai-
ban a jelen év folyamán összegyűlendő s mint-
egy 10.000 darabra tehető üres hordók értéke-
sége czéljából a f. é. márcziushó 31-én megtar-
tandó ajánlati tárgyalásban résztvenni kívánók
felkéretnek, hogy ebbeli 50 kros bélyeggel el-
látott ajánlatukat, a következő külfelirattal:
„Ajánlat üres hordók megvételére 9208 szhoz,“
a kitűzött napon déli 12 óráig anyagszer és
lettárbeszerzési szakosztályunkhoz (Andrássy ut
75. sz. a. I. emelet, 51. ajtó) benyújtani szí-
veskedjenek.

Az ajánlati minta és eladási feltételek ugyan-
ott megszereshetők, vagy kívánatra el is kül-
detnek.

Bánatpénzképen az ajánlat benyújtását
megelőző napon, vagyis márcziushó 30-án déli
12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál
500 frt készpénzben vagy állami letételekre al-
kalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, vagy az előírt mintától
eltérő s a kitűzött határidőn túl beadott aján-
latok figyelembe nem vétetnek

Egyébként is a m. kir. államvasutak igaz-
gatósága fentartja magának a jogot, hogy az
ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott
árra — szabadon választhasson, továbbá, hogy
az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész-
mennyiséget engedhessen át, mely esetben —
ha csak az ajánlatban az ellenkező világosan
ki nem kötetik — ajánlattevő köteles az át-
engedett részmennyiséget is átvenni, s hogy
végre a czél elérésére másféle intézkedéseket is
teheszen

Budapesten, 1887 márcziushóban.

Az igazgatóság.

Bécsi hölgy-por.

Teljesen ártalmatlan, a legkellemesebb
arozpor, a bőrre láthatatlan hatással van, s nagy ta-
karó képessége által tűnik ki. Egy doboz bécsi hölgy-
por ára 50 kr. — Fehér, rózsás, vagy barnáknak
száraz színben. Posta-csomagolás külön számíttatik. (6
doboz 2 frt 50 kr.)

Börglycerin-szappan.

Folyékony, — szepől, napégés, májfoltok, pat-
tanások, vörös érdes és felpattogzott bőr ellen a leg-
jobbinnak bizonyult. Egy üveg börglycerin-szappan ára
65 kr. — postán 85 krajczár. (6 üveg 3 frt 25 kr.)
Szétküldés naponként, készpénzfizetés vagy posta
utáuvét mellett.

BAYER HUGO,

a „római császárhoz“ czimzett gyógyszerárá,
Bécs, Stadt Wollzeile Nr. 13.

Raktára mindenféle toltetteczikkeknek.

Raktár Aradon: 131-4.12

ELIAS ARMIN or illatszerkereskedésében.

Magyar kir. államvasutak.

1277/87.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírt igazgató-
sága a budapest-józsefvárosi állomáson központi
és főműhelyi szertáraiban összegyűlt és még a
folyó év végéig összegyűlendő különböző ócska any-
gokat értékesíteni óhajtván, ezekre nyilvános
pályázatot hirdet.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy 50
kros bélyegge, ellátott ajánlatukat a m. kir.
államvasutak igazgatóságának anyag- és lettár-
beszerzési szakosztályához (VI. Andrássy-ut 75
sz., I. em., 51. ajtó) a következő czimzéssel:
„Ajánlat ócska anyagok megvételére 91159/86.
számhoz.“ f. évi márczius 14-ik napjának déli
12 óráig benyújtani szíveskedjenek, azon ki-
jelentéssel, hogy ajánlatuk az ócska anyagok
eladására vonatkozó 12789/80. sz. feltételek is-
m. retén és elfogadásán alapul.

Ezen feltételek a nevezett szakosztályban
betekintethetők, illetve a megszabott áron meg-
szereshetők; ugyanott a jelenleg készletben lévő
ócska anyagok részletes kimutatása is megkap-
ható.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár sze-
rint kiszámított értékösszeg 10 százaléka az
az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt
egy nappal, déli 12 óráig készpénzben vagy ál-
lami letételekre alkalmas értékpapirban főpénz-
tárunknál leteendő.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat ered-
ményének eldöntéseig kötelezettségben marad,
ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyi-
sége szíveskedjenek, de a m. kir. államvasutak
igazgatósága is fentartja magának azon jogot,
hogy tetszése szerinti részmennyiséget enged-
hessen át, melyet ajánló — ha csak az ellen-
kezőt ki nem kötötte — elfogadni köteles.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fen-
tartja továbbá magának a jogot, hogy az aján-
latok között — tekintet nélkül az ajánlott árra
— szabadon választhasson, s hogy végre a czél
elérésére másféle intézkedéseket is teheszen.

Budapest 1887. évi márczius hóban.

A m. kir. államvasutak
igazgatósága.

Rosenblüh H. és Társa Aradon.

A n. é. közönség szíves figyelmébe

ajánljuk a közeledő tavaszi idényre érkezendő legújabb kül-
és belföldi

divat-kelméink

hozzá illő különféle liszekkel, továbbá

nagyszerű raktár

különleges napernyőkben.

Ezekon kívül a legjobb hírnévnek örvendő vászongyárosok

Siegl János és Társa

creasz, házi vászon,
rumburg, stb. gyártmányai.

SCHROLL BENEDEK és FIA chifongyártmányai,

nemkülönben

erdélyi gyártmányu damaszt és jaquard
asztalkendők és abroszok.

Rosenblüh H. és Társa Aradon.